

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- 665
Konu : Soru Önergesi

03.01/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 02.01.2012 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.00-2 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran BULUT'a ait 7/2212, İstanbul Milletvekili Durmuşali TORLAK'a ait 7/2213, Kahramanmaraş Milletvekili Mesut DEDEOĞLU'na ait 7/2214, Manisa Milletvekili Erkan AKÇAY'a ait 7/2215, Bursa Milletvekili Turhan TAYAN'a ait 7/2216, Kayseri Milletvekili Mehmet Şevki KULKULOĞLU'na ait 7/2217, 7/2218, 7/2219 ve 7/2220 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1-Görüş 7/2212 (2 sayfa)
- 2-Görüş 7/2213 (4 sayfa)
- 3-Görüş 7/2214 (1 sayfa)
- 4-Görüş 7/2215 (3 sayfa)
- 5-Görüş 7/2216 (2 sayfa)
- 6-Görüş 7/2217 (1 sayfa)
- 7-Görüş 7/2218 (1 sayfa)
- 8-Görüş 7/2219 (2 sayfa)
- 9-Görüş 7/2220 (3 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

:Mehmet Şevki KULKULOĞLU

Kayseri Milletvekili

Esas No

:7/2220

Ülkemizde küçükbaş ve büyükbaş hayvan varlığı, iç piyasanın ihtiyaçlarını karşılayamayacak ölçüde düşmektedir. Bu nedenden dolayı ortaya çıkan kırmızı et ve kurbanlık hayvan ihtiyacını karşılamak için son yıllarda gerek canlı hayvan gerekse kırmızı et ithalatı artmaktadır.

Bu bağlamda;

SORU 1) 2002-2003-2004-2005-2006-2007-2008-2009-2010-2011 yılları içerisinde ülkemizde ayrı ayrı küçükbaş (koyun, keçi), büyükbaş (sığır, manda) yerli üretim hayvan varlığımız ne kadar olmuştur?

CEVAP 1) TÜİK rakamlarına göre ülkemizdeki sığır sayısı, 2002 yılında 9 Milyon 803 Bin iken, 2010 yılında %16 artış ile 11 Milyon 369 Bin'e ulaşmıştır. Sayısal artışın yanında burada önemli olan nokta kültür ırkına dönüşümdür. Et ve süt verimi yüksek kültür ırkı Türkiye'deki sığır varlığının; 2002 yılında %19'unu oluşturmakta iken, 2010 yılında %37'sini oluşturmaktadır. Bakanlığımızca yapılan çalışmalar ve sağlanan desteklerle 2010 yılında bir önceki yıla göre küçükbaş hayvan sayısı %9,3 artarak 29,4 Milyon başa ulaşmıştır.

SORU 2) Kırmızı et ihtiyacını karşılamak için 2002-2003-2004-2005-2006-2007-2008-2009-2010-2011 yılları arasında, gerek Bakanlığınız marifetiyle, gerekse özel sektör marifetiyle ne kadar küçükbaş ve büyükbaş canlı hayvan ve kırmızı et ithalatı yapılmıştır (her yıl için ayrı ayrı belirtiniz)? Ülkemize bu ithalatların yıllara göre maliyeti ne kadar olmuştur?

CEVAP 2) Damızlık ve hammadde ihtiyacı ile sanayinin talebi çerçevesinde daha önceki yıllarda da hayvan ithalatına izin verilmiştir. Bu kapsamda Türkiye'de ilk hayvan ithalatı 1925 yılında yapılmış olup, 1935 yılında da ülkemiz yine hayvan ithal etmiştir. 1986-96 yılları arasında ise ithal edilen kasaplık hayvan sayısı 1 Milyon 432 Bin, damızlık hayvan sayısı 267 Bin'dir.

Ülkemiz et piyasasında özellikle 2010 yılı içerisinde meydana gelen fiyat artışlarının önüne geçilebilmesi, halkımızın beslenmesine katkı sağlanması ve besilik materyal ihtiyacının karşılanması amacıyla; piyasalara ithalat yolu ile müdahale edilmesi zorunlu hale gelmiş ve kasaplık-besilik canlı hayvan ile sığır eti (karkas) ithalatına izin verilmiştir.

SORU 3) Alınan tüm tedbirlere rağmen koyun etinde, perakende et fiyatları düşmemektedir. Yerli üretimi arttırmak için ne gibi tedbirler almayı planlıyorsunuz?

SORU 4) 2012 yılı içerisinde ne kadar kırmızı et ve canlı hayvan ithalatı yapmayı planlıyorsunuz? Bu ithalatın ekonomiye maliyetinin ne kadar olacağı planlanmaktadır.

SORU 5) Hayvansal üretimini arttırarak hayvansal protein açığını gidermek, üreticinin kârlı üretim yapması, tüketicinin kaliteli ve ucuz protein alabilmesi için ne gibi önlemler almayı planlıyorsunuz.

CEVAP 3-4-5) Büyükbaş ve küçükbaş hayvancılık desteklemeleri 2011/1430 sayılı "Tarımsal Desteklemelere İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı " ile devam ettirilmektedir. Söz

konusu kararda özellikle hayvancılık ile ilgili olarak yetiştiricilerimize; anaç sığır-manda, koyun-keçi, suni tohumlamadan doğan buzağı, suni tohumlamadan doğan çevirme melezi, çiğ süt, çiğ sütün değerlendirilmesi, projeli damızlık koyun-keçi, besilik erkek sığır, gen kaynaklarının korunması, tiftik, ipek böceği, arı ve su ürünleri yetiştiriciliği, kaba yem üretimi, tazminatlı hayvan hastalıkları, hastalıktan ari işletme, hayvan hastalıkları ile mücadele, programlı aşı uygulamaları konularında destekleme ödemeleri yapılmıştır.

Bakanlığımızca, hayvancılık desteklerinin tarımsal destekler içerisindeki payı önemli seviyede artırılmıştır. 2002 yılında tarımsal destek bütçesi içerisinde hayvancılığın payı %4,4 iken, 2011 yılında %26'ya çıkarılmıştır. Aynı şekilde hayvancılıkta destek kalemi sayısı 2002 yılında sadece 4 iken, bugün 27'e çıkarılmıştır.

Hayvancılık destekleri, 2011 yılında 2002 yılına oranla rekor artış göstererek 20 kattan fazla artmıştır. Hayvancılık destekleri kapsamında; 2002 yılında 83 Milyon TL destek ödenmiş iken, 2011 yılında 1 Milyar 726 Milyon TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerince tarım kesimine kullandırılan kredilerde faizler hayvancılık sektörü için %100 sübvansede edilerek 1 Ağustos 2010 tarihinden itibaren faizsiz kredi uygulaması başlatılmıştır. Hayvancılığa yönelik faizsiz kredi uygulaması kapsamında, uygulamanın başlamasından 2011 yılı sonuna kadar toplamda 6 Milyar TL'nin üzerinde kredi kullandırılmıştır.

Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde hayvancılığın geliştirilmesi amacıyla bu bölgelerde hayvancılık işletmelerine yönelik olarak hibe desteği uygulaması başlatılmıştır. Bu kapsamda, 2011 yılı Aralık ayı sonu itibarıyla GAP ve DAP illerinde toplam; 185 proje gerçekleştirilmiş, 21.135 baş hayvan desteklenmiş ve 77,7 Milyon TL hibe desteği verilmiştir.

Bu kapsamda yapılan bazı çalışmalar şu şekildedir:

- 27/11/2011 tarih ve 28125 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2011/2466 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile toptan ette %8 olan KDV oranı %1'e düşürülmüştür. Bu düşüş geriye doğru perakende fiyatlarına yani tüketiciye de yansımaktadır.
- Bakanlığımızca 2011 yılında damızlık koyun-keçi yetiştiriciliği yapan, damızlık koyun-keçi yetiştiricileri birliklerine üye ve hayvanları Koyun-Keçi Kayıt Sistemine (KKKS) kayıtlı yetiştiricilere koyun ve keçi başına 15 TL destekleme ödemesi yapılmıştır.
- Damızlık koyun-keçi yetiştiricileri birlikleri tarafından verim kayıtları tutulan işletmelerden temin edilen asgari 200 baş küçükbaş damızlık hayvan ile projeli yeni işletme kuran yetiştiricilere, koyun ve keçi başına 40 TL destekleme ödemesi yapılmıştır.
- Küçükbaş hayvan yetiştiriciliğinin geliştirilmesi ve üreticilerimizin geçim standartlarının yükseltilmesi amacıyla 2000 yılında 10 ilde başlatılmış olan "Koyun ve Keçi Yetiştiriciliğini Geliştirme Projesi" 40 ilde devam etmektedir. Proje için her ilde 40.000 TL olmak üzere toplam 1.600.000 TL ödenek tahsisi yapılmıştır.
- Çiğ süt desteği 2011 yılının ilk üç ayında sığır-manda sütü için 0,08 TL/lit, koyun-keçi sütü için 0,15 TL/lit, 2. ve 3. üç aylık dönemler için sığır-manda sütü için 0,06 TL/lit, koyun-keçi sütü için 0,15 TL/lit, olarak belirlenmiştir. 2011 yılının ilk dokuz aylık döneminde toplam 4.852.084 ton çiğ süt için 328.417.305 TL destekleme ödemesi yapılmıştır.
- Süt sektörünün içinde bulunan üretici, özel sektör ve kamu sektörlerinin katılımları ile

2009 yılı içerisinde kurulan “Süt Konseyi” ile süt üreticilerinin sıkıntıları yakından takip edilmekte ve süt regülasyon desteğinin de gerekli zamanlarda devreye sokulması ile bu zorlukların giderilmesi ve süt piyasasında bir denge oluşturulmasının sağlanması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda 2009 yılında üretilen 4.709 ton süt tozuna 14.155.555 TL ödeme gerçekleştirilmiştir. 2010 yılında ise 10.737 ton süt tozuna karşılık 32.274.535 TL ödenmiştir. 2011 yılında ise üretilen 10.158 ton süt tozuna karşılık 25.12.2011 tarihi itibarı ile 21.884.457 TL ödeme gerçekleştirilmiştir.

- Kırmızı et sektörüne yönelik sorunları tespit edilebilecek ve çözüm önerileri geliştirebilecek Ulusal Et Konseyi 25.08.2010 tarihinde kurulmuştur.
- Besicilerimizin desteklemesi amacıyla 1 Ocak 2011-1 Temmuz 2011 tarihleri arasında birim başına 300 TL ödeme yapılmıştır. Bu kapsamda 32.790 işletmede bulunan 205.607 baş hayvan için 58.514.451 TL ödeme gerçekleştirilmiştir.
- Hayvancılık sektöründe kaba yem ihtiyacının karşılanmasına yönelik yem bitkileri üretimi ve mera ıslah çalışmalarında önemli mesafeler kat edilmiştir. 2002-2011 yılları arasında toplam 4,1 Milyon dekar alanda mera ıslah çalışması yapılmıştır. Sağlanan desteklerle yem bitkileri üretim alanı son 8 yılda %83 artırılmıştır. 2002 yılında üretim alanı 1,2 Milyon hektar, üretim miktarı 25 Milyon ton iken, 2010 yılında üretim alanı 2,2 Milyon hektara, üretim miktarı 37 Milyon tona çıkarılmıştır. Bu artışla beraber ülkemizin yaklaşık 50 Milyon ton civarında olan kaliteli kaba yem ihtiyacının yaklaşık %75’i karşılanmıştır.
- Bakanlığımızca yem maliyetlerinin düşürülmesine yönelik soya fasülyesi, kanola, dane mısır, aspir, buğday, arpa, çavdar, tritikale ve yulaf için “ Fark Ödemesi Desteği” yapılmaktadır.
- Et ve sütte fiyat dalgalanmalarının olumsuz etkilerinin ortadan kaldırılması ve ürün arzı ile çiftçi gelirlerinde istikrarın sağlanması amacıyla piyasa düzenleme mekanizmaları oluşturulması planlanmaktadır. Bu kapsamda Et ve Balık Kurumunun et ve süt piyasalarını düzenleyen bir kuruma dönüştürülmesine yönelik Kanun Taslağı çalışmaları devam etmektedir.

Bu çalışmalar sayesinde, 50 baş ve üzeri kapasiteye sahip işletme sayısı 2002 yılında 4.300 iken 2010 yılında 24.000’e ulaşmıştır. Ülkemizde süt üretimi 2002-2010 yılları arasında %62 oranında bir artış ile 8,4 Milyon tonda 13,6 Milyon tona yükselmiştir. Aynı dönemde kırmızı et üretimi ise %86 oranında bir artış ile 420 Bin tondan 780 Bin tona çıkmıştır. Verimlerde de önemli artışlar yaşanmış olup, 2002-2010 döneminde; sığırdaki hayvan başına ortalama süt verimi %67, hayvan başına ortalama et verimi ise %18 oranında artmıştır.

Bakanlığımızca uygulanmakta olan desteklemeler sayesinde; ıslah çalışmalarına hız verilmesi, kayıt sisteminin geliştirilmesi, kaba yem açığının kapatılması, hayvan sağlığı hizmetlerinin yaygınlaştırılması, örgütlülük bilincinin yerleşmesi gibi temel problemlerin çözülmesi ve Avrupa Birliği normlarında çiftçimizin üretim yapması hedeflenmekte ve bu hedeflere yönelik çalışmalar devam etmektedir. Hayvancılıkta yürütülen projeler ve sağlanan destekler sektörün daha da geliştirilmesi amacıyla artarak devam ettirilecektir.